

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A 67-es pártalakulás.

— aug. 26

Sokat várt a nemzet a szabadelvűpárt aug. 23-iki értekezletétől. Még a legnagyobb ellenfelek is elhallgattak néhány napra vádjaikkal, annyira nyilvánvaló volt, hogy a válság kulcsa a szabadelvűpárt kezében van. Reményeikben azonban igen sokan csalódtak. A szabadelvűpárt nem hagyja el a 67-es alapot s legalább egyelőre a pártköteléket sem s így nem lehet remélni, hogy a mostani koalíció kormányképessége napirendre kerüljön.

A szabadelvűpárt összetartó lelke kétségtelenül Tisza István gróf, kinek vaskövetkezetességű politikája fölött nehéz pálcát törni. Sokat engedett ugyan már aulikus politikai felfogásából és skepticizmusából a nemzeti vívmányokat illetőleg s csak nagyon kis lépés választja el a koalíció diszidens csoportjától, de politikai meggyőződése az, hogy a reorganizált szabadelvű párt nem veszítette még el létjogosultságát.

Tisza is elkerülhetetlennek tartja az új pártalakulást, de a bázist, amelyen ez az új párt tömörülne, a koalíció mérsékelt elemeiből, a 67-es alapon álló pártárványokból várja, akikhez azért ő is csatlakozni számra nézve még mindig tekintélyes pártjával.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A „puskás társulat”.

A „Zemplén” számára írta: Czagány Ferenc.

Krumholz Madlét meglátni és megszeretni, majd feleségül venni, egy rövid hét műve volt. Ha Cézár elmondhatta híres szálló igéjét: véni, vidi, vici! miért ne mondhatnám el én is: láttam, megszerettem, feleségül vettem.

Nagyobb bolondot úgy sem csinál az ember életében, mint mikor megházasodik, vagy pardon — meg-nősül; célszerű tehát ezen a bolondságon automobil-gyorsasággal átesni.

Igy kerültem én Bogárhátra, egy tősgyökeres sváb faluba, a nagy magyar alföld közepén, mely falu lakossága megmagyarosodott ugyan már nagyjából, de ősei nyelvétől igen nehezen vált meg. Szerette a parádézást a templomi szertartásoknál is. Ez magában véve ugyan tiszteletré méltó a nép észjárásában, de sokszor komikusan, vagy tragikusan is végződik, mint például abban az esetben, melynek gyászos híru főszereplője a magam becses személyisége volt.

Erre a pártalakulásra pedig csakugyan égető szükség van már.

Meddő vád ugyanis az, hogy a mult választáson a nemzet akként nyilatkozott volna, hogy a kiegyezést eldobja magától. Inkább szerencsétlen részletkérdések okozták a kormány vesztét és az a következetes vétkes mulasztás, amely nem engedte érvényre juttatni a kiegyezést annak valódi, törvényes értelmében.

Lehet hazánk önálló, független a personal unió nélkül is. Az osztrák állam szövetsége, ha a hazánk érdekeit megoltalmazó törvények foganatosítatnak, nekünk csak használhat; de igenis hazánkat másodrendű szerep nem illeti meg a szövetségben s minden erre való törekvés nemesak a szövetséget ássa alá, hanem a dinasztia érdekeit is, amelynek saját jól meggondolt politikája is azt kívánja, hogy országai legtekintélyesebbje a szövetségben területének nagysága és történeti multja szerint érvényesüljön.

Nem állítom én azt, hogy Magyarország mint teljesen külön s a szövetségen kívül álló ország nem tudna tekintélyt kivívni magának, hiszen akkor nem versenyeztek volna a Habsburgok sem Magyarország trónjáért; de a mai viszonyok között, amikor az uralkodóház közössége külpolitikailag szorosán összefűz ben-

nünket az osztrák tartományokkal, eszélytelennek tartom az abszolút elkülönítést. Igen is legyünk szövetségesek, de nem alattvalói az apró-cseprő osztrák tartományoknak.

A szövetségben Magyarország úgy érvényesüljön, mint a szövetség súlypontja. Politikai függetlensége saját belső életének kormányzásában kétségen kívül álljon s mindazon esetekben, a mikor a szövetség érdekéről van szó s azokért áldozatokat hoz, önálló nemzetisége is érvényesüljön. Érttem ezt a szövetséges (és nem közös) hadseregre, a gazdasági és kereskedelmi életre és a külképviseletre vonatkozólag.

Mindaz azonban megtörténhetik a 67-iki kiegyezés valódi értelmzése mellett. Nem a kiegyezés a hibás, hanem annak egyoldalú és határozatlan rosszakaratu magyarázata és magyarázóik bárkik voltak is azok.

Olyan 67-es alapon álló pártra van tehát szükség, mely a kiegyezést ideális tiszta értelemben akarja keresztülvinni, amely megtudja győzni az uralkodót arról, hogy koronajogokat sem szabad gyakorolni, ha azok a kiegyezésbe s hazánk törvényes jogaiba ütköznek.

Nincs osztatlanul egységes közös hadsereg. Csak egységes birodalomnak lehet ilyen serege. Itt csak szövetséges hadseregről

Egy disznótör alkalomával Gál komám azt az eszmét vetette fel, hogy én mint tartalékos tiszt igen alkalmas volnék egy olyan csapat kommandírozására, mely nagyobb ünnepeken diszlovésekkel emelné a templomi parádék fényét. Madlén el volt ragadtatva az eszmétől, nekem eszembe jutott keserves katonai évem s abban bizva, hogy ott engem nyugtattak, itt meg nekem lesz alkalmas másokat nyugtatni, magamévá tettem az eszmét s 60 tagu „puskás társulat”-ot alakítottam az Isten nagyobb dicsőségére s a jámbor hívők lelki épülésére.

Mihelyt kitavaszkodott s közelgett a husvéti ünnep, lázas készülődések voltak észlelhetők mindenhol a faluban. Embereim a német kommandót értették, de én irtóztam tőle, hogy a magyarok istenének tiszteletére ezen a nyelven bár csak tüzet vagy „zum Gebet”-et is vezényeljek s esténként egy üres hodályban vesződtem velük, hogy a magyar vezény-szavakra hallgassanak. Sokszor elmondtam, hogy a hodály nem felel meg eredeti rendeltetésének, mert aligha nem könnyebb lett volna annak őslakóit, a birkákat ráncba szedni, mint e megesontosodott svábokat.

lehet szó, a mely seregben minden állam nemzetisége érvényesüljön nyelvben és szellemben. Legalább mi állami különállóságunkat e téren is a legteljesebb mértékben akarjuk érvényesíteni. A szövetséges sereg magyar részének legyen szolgálati, vezényleti, tanítási, bíraskodási nyelve a magyar. Felszereléséről és táplálásáról a magyar nemzet gondoskodik, tehát a magyar föld, a magyar ipar és kereskedelem élvezze annak hasznát is. A hadsereg legfőbb parancsnokságában arányosan legyen képviselve nemzetünk is s a sereg mozgósításába a parlamentnek tekintélyéhez méltó beleszólási joga legyen.

A külképviseletben szintén ez a tisztán szövetséges jelleg domborodjék ki s nem alárendelt, hanem mellérendelt szerep jusson hazánknak. A külső képviseletre a delegáció küldjön ki megfelelő számban magyar politikusokat is, akik a paritásról nem fognak majd úgy meglepedezni, mint az osztrák nagykövetek.

Az ipar és kereskedelem a földmíveléssel együtt a nemzet létfenntartásának alapja. Ha a szövetséges államok bármelyike e téren a társ kijátszására törekszik, a szövetséget alapjában támadja meg. Követeljük tehát, hogy a szövetséges államok ipar- és kereskedelmi törvényei a másik érdekeit ne sértsék s a külső államokkal való vám- és keres-

Nagy vesződés után mégis vittük annyira, hogy lehetett velük magyar nyelven boldogulni. A begyakorlás ideje alatt csepümadzagra kötött piszkafák képviselték a fegyvert, mert puskát addig nem mertem a kezükre engedni, míg teljesen begyakorolva nem lesznek.

Végre rendbe jöttünk. Virágvasárnap előtti estén kiadtam a parancsot, hogy holnap délután mindenki hozza magával fegyverét is.

Olyat még az orosz-japáni háboru inzurgensei sem láttak, amit az én udvarom virágvasárnap délután. Lehetetlen alakú, tisztes kort elért mordályok, karabélyok, kováspuskák, lopott katona- és finác fegyverek kerültek elő. Rémeesebb és különfélebb gyűjteménye aligha van a britt muzeumnak is. Azt hittem: megőrülök. Az egész falu tudta, hogy fel-támadáskor lövöldözni fognak, a köz-figyelem annyira reánk volt irányítva, hogy ha visszavonulunk, a nép maró gúnnya egész életünket megkeseríti. Az öreg asszonyok gyűjtötték a faluban, minden háztól két garast csikartak ki puskaporra. A gyerekek vattát készítettek a füleikbe, a rosszszul záródó disznó ólakat gazdáik rendbe-hozták, a kutyákat bezárták a pin-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

kedelmi szerződéses viszonyban hazánknak semminemű sérelme ne legyen.

Ilyen alapon tehát szükséges a közös intézőség külügyi, pénzügyi és hadügyi tekintetben. Minthogy azonban semleges területünk nincs, hol ezek székelhetnének, kívánjuk, hogy a három közül legalább egy hazánk fővárosában tartózkodjék.

Hazánk belső ügyeinek intézésébe szabadkeze van a parlamentnek s pártkülönbség nélkül minden honatyának hazafias szent kötelessége nemzetének boldogulására munkálkodni. Ezt nem érinti az, vajon 67-es vagy más párthoz tartozik-e valaki, mert ez a pártkülönbség inkább Ausztriához való viszonyunk tisztázására s nem annyira belügyekre vonatkozik.

Ezek előbocsátása után merem állítani, hogy 67-es párt alakulására igen is szükség van, sőt azt is, hogy a mai viszonyok között áldásos politikát csakis egy ilyen párt tudna folytatni. De a mai szabadalvúpartot nem tartom mostani programjával valódi hatványhatóságnak. Ideálizálja a kiegyezést s követelje nemzetünk egyenjogúságát mindazokban, a miket előre bocsátottam s akkor nemesak valóban szabadalvú, hanem valóban 67-es párt lesz s mindenkor számíthat a nemzet támogatására s mindazok csatlakozására, kik a valódi 67-et féltve csatlakoztak a küzdők táborába.

Andor Károly.

A drágaság.

— aug. 26.

Nincs okunk panaszkodni, hogy akár a fővárosi lapok, akár a helybeliek e témát nem szellettették volna eléggé, már t. i. mindegyik a saját magát. Sajnos, e tárgy mindig aktuális, mert a drágaság folyton tart és úgy látszik már szünetelni sem fog.

A helybeli piaci árakat mintegy

cékkbe, a kisbéresek vasvillákkal strázsáltak a lovak és tehének körül.

Nagypénteken kimentünk a falutól másfél mérföldnyire fekvő „Boronyuszög” nevű legelőre lövés próbát tartani. A különböző fegyverek megtöltése egy jó negyed óra alatt sikerült, én egy kubik gödörbe huzdudtam be a csapat háta megett s onnan vezényeltem: „Vigyázz!” „Disztü!” „Felől!” „Tü!”

A tüzes istennyilának lecsapása nem rendíthette volna meg jobban ezt a gyarló földet, mint az én puskaaim remeklése. Az évszázadok óta pihenő mordályok mintha kebelük lángéreményeit, határtalan örömeiket akarnák kifejezni afölött, hogy újra felderült az ő napjuk: rémséges dördülést hallattak. — Én csak akkor bujtam ki a gödörből, mikor láttam, hogy embereim közül egy sem fekszik a gyepon. Kettő ugyan véres volt, de mi ez 60 ember közt? Eleznyészó csekélység.

Egyszóval a próba bevált. A retentő dörrenés a vízi madarak millióit zavarta fel a nádasokból s ezek vezett sivitással vették utjokat a falu felé. A „puskás társulat” tagjainak hozzátartozói megértették a dolgot s egy pillanat alatt szerte hangzott a faluban: „Már löttek!” A gyermekek

tíz éve kísérem figyelemmel és arra az eredményre jöttem, hogy az ár emelkedés tíz év alatt 25–30%-ot tesz ki. Ez óriási numerus! Ez annyit tesz, hogy ha pl. valakinek ezelőtt 10 esztendővel egy óra 200 koronára volt szüksége háztartásának fedezésére, ma 250–260 koronára van szüksége, mi évenként 600–700 koronának felel meg egy nem nagy háztartás budgetjében. E nagymérvű drágaságot is talán könnyebb szívvel viselnék el, ha tudnók, hogy ennek hasznát a termelő élvezzi, mert bizony szegény magyar gazdákra ráférne az áldás, de a dolog nem így van. A tulajdonképpeni hasznát a közvetítő (kafa stb.) vágja zsebre, mert hiszen, ha káros közvetítés nem volna, ha nem volnának piaci hiénák, akkor sok cikk drágasága indokolva sem lehetne, mint pl. az aprómarháé, zöldségé stb.

A tényeket most csak egyszerűen konstatálni kívánom: 1. Hogy indokolatlanul drága sok piaci cikk; 2. drága és különösen rossz a hús és 3. végre drága és botrányosan rossz a péksütemény.

Hogy a piaci cikkek miért oly drágák, ez is már sokszor meg volt énekelve, t. i. hogy a kofák reggel 5–6 órakor a város szélén összevadásolják a parasztok által hozott dolgokat és aztán szabnak oly árakat, minők nekik tetszenek. — Hogy a hús drága és rossz, annak oka a mészáros és hentes-kartel; hogy a péksütemény kritikán alóli, ennek oka a pékkartel, no meg, hogy a buza rémdrága, egy métermáza egészen 15 korona!

Már cikkem elején céloztam arra, hogy az árak legtöbb cikknél mesterségesen lettek emelve és vannak tartva; ezeket nem a kínálat és kereslet közti magas differencia idézte elő, hanem előidézte a kartel és leginkább a nagy közönség éhietlensége, továbbá mindenbe belenyugodni kész természete.

Nagyon is elérkezett már annak az ideje, hogy enyhe kifejezéssel élve, eme túlkapások ellen alaposan védekezzünk; csak az a kérdés: vajon lehet-e? Előre is kimondom, igenis lehet.

Mielőtt azonban a dolgok tulajdonképpeni taglalásába bocsátkoznám, szükségesnek tartom megjegyezni, hogy ha bárki is azt hiszi, hogy engem soraim megírására talán a pékek, mészárosok, hentesek elleni ellenszenv indított, az alaposan csapatokba állottak, fiók társulatok alakultak, napraforgó körökből és zsindeyből puskák készültek lázas gyorsasággal s midőn bevonultunk a faluba, tengernyi nép üdvözölt bennünket. A két vérvörös hős százan is viték volna magukkal vacsorára. A falu bírása közköltésen egy hordó bort ütöttet csapra s így a nagypéntek a szent naphoz bizony éppen nem méltó befejezést nyert.

Feltámadáskor — miután a már fentebb említett óvintézkedések minden vonalon megtétettek — aki csak lábra állhatott, mind a templom köré gyűlt. Cézár győztes serege élén aligha lépte át a Rubikont magasabba emelt fővel, mint mi, midőn második harangozás után felvonultunk s a templom és iskola közötti térséget elfoglaltuk. A kürtös elkergette a gyerekeket a közelből, az asszonyok egymásba kapaszkodtak, hogy igen meg ne ijedjenek, az én Mandlénom sirt az örömtől, a kisbíró asztalt terített és bort csapolt a község házábanál. Mikor plébánosunk az első Alleluját elénekelte, eldördült az első lövés. A szent zsolozsma közül is feltört a jaj! az óh! ah! stb. A kisebb gyerekek neki iramodtak a szaladásnak, a nagyobbak a vezényszót elvesve, pár pere mulva már tíz csapatban is

lódik, mert nálam ily ellenszenv egyáltalán nem is létezik, sőt tovább megyek, az ő saját szempontjukból eljárásukat én helyeselni tudom, különösen, ha van oly türelmes médium, mint közönségünk. — Engedjenek meg tehát a pék, mészáros és hentes urak, hogy e témát előrántottam és ismételve is elismerem, hogy ők teljesen jogos téren működnek, nyílt kártyával játszanak, zsákban macskát nem árulnak, mert hisz sajna, minden nap nagyon is láthatjuk a rossz húst és fatális péksüteményt, mit élénk tesznek; de viszont azt is engedjék meg nekünk, hogy végre mi publikum is a saját érdekünkben valamit tegyünk, pl. csináljunk egy kis kartelt, ki tudja, az ördög nem alszik, hátha egyszer megtagadva Pató Pálságunkat, nem leszünk oly végtelenül indolensek és megpróbálunk a saját érdekünkben valamit tenni, igenis tenni és nem mindig csak panaszkodni! Az érdekek persze ellentétesek, a pék és hentes urak adják a nem elsőrendű portékát, szerintünk kissé túlmagas árban, míg mi viszont sajnálni való fogyasztók kissé jobb minőség mellett néhány fillérel olcsóbb árakat óhajtanánk elérni. De olvasva e sorokat a pék és hentes urak nagyon ne ijedjenek meg, mert ismerve a publikumot, valami nagyon magam sem bízom a „tettekben”, én pedig igazán mondom nem szándéksom sem ijesztgetni, sem fenyegetni, hanem tetteket, eredményeket szeretnék mielőbb látni.

Kezdjük előlről. A legtöbb piaci cikk ára, mint már említettem is, mesterségesen van emelve. Az ellen első sorban a polgármester tehetne, ha megszüntetné a kofák manipulációját stb. stb. Ez irányban nem óhajtok bővebb fejtegetésekre bocsátkozni, mert helyi lapjainkban e kérdés már igen is sokszor volt tárgyalva és ismételve is a polgármester figyelmébe ajánlva; csak azt kérdem, hogy mindezt, miért nem tett a polgármester a nagyközönség érdekében semmit, miért nem tett egy lépést sem, hogy legalább részben szüntesse meg a káros állapotot? Ezt igazán nem értem, mert hiszen a közönség és polgármester érdeke ugy kell, hogy azonosak legyenek. Ha azonban a város első tisztviselője a város lakói zömének vitális érdekében semmit sem tesz, dacára a sokszori kérdésnek, akkor igenis ennek is van egy biztosan gyógyító orvossága: közeledik a városi tisztújítás, olyan egyéne

kiabálták a vezetők: „Szélvész, tűz-víz, puff!” A gyerekek rosszul értették meg a vezényszót s a saját észjárásuk szerint reprodukálták.

Egy körülménnyel azonban nem számoltunk. Az iskolához közel volt a lutheránus pap szérius kertje, a szél oda vitte az ős mordályokból kilőtt papír fojtásokat s mire a szertartásnak vége lett, a tisztelendő hártom boglya szénájának is vége volt. Szerencse, hogy erősebb szél nem fújt, mert az egész falu tönkre ment volna.

A szolgabíró betiltotta a „Puskás társulat” további működését; a tiszteletes engem perelt be 320 forintig; a széna ára fejében s szegény Madlénom könyes szemmel szurta ki a 32 darab tizest, de azért sohasem tett szemrehányást, mert véleménye szerint nem én voltam oka a szerencsétlenségnek s a fő az, hogy a falu becsülete meg van mentve.

A gaz kölykök azonban, ha társulatunk valamelyik tagját meglátták az utcán, mindjárt tisztelegtek s elkezdtek recitálni: hogy „Szélvész, tűz-víz, puff.” Ez annyira elkeserített, hogy bogárháti birtokunkat a Madlén bejegyzésével eladtam s beköltöztünk Sárvárra, hol honvédek lövöldöznek feltámadáskor s nem gyujtják fel a pap szénáját.

bizzuk városunk sorsát, ki a közbizalomnak megfelel, a ki nemesak programot ad, de azt be is váltja.

A mesterségesen előidézett drágaság enyhítésére, illetve annak megszüntetésére a közönség sem tett semmit, kivéve, hogy létesítették egy fogyasztási szövetkezeti boltot, ez azonban nem sokkal többet ér a semminél, mert csakis boltcikkeket hoz forgalomba, ezeket pedig sem olcsóbb árban, sem jobb minőségben nem képes adni, mint a szolid kereskedők, így ebből semmi előny sem háramlik a vevőkre; különben is a boltcikknek ára ellen panaszunk nincs is, mert ezek eléggé méltányosak.

Az abnormalis piaci árakat, ha már sehogy sem fog sikerülni normalissá tennünk, akkor nem marad egyéb hátra, mint vásárcsarnokot létesíteni piaci cikkekre, húsfélékre, gyümölcsfélékre, továbbá különféle minőségű palackozott borokra stb. Hogy egy ily vásárcsarnok közönségünkre anyagi szempontból mily előnyös, mily hasznos volna, azt könnyen elképzelhetjük. Már látni vélem a fejbőlintásokat, amint tagadják ez idea életrevalóságát és kivihetőségét, erre már a priórim is azt válaszolom, hogy egy vásárcsarnok csak a szűklátókörűek szemében nem volna áldás; létesíteni pedig mindent lehet, ha akarat és összetartás találkoznak. Nem tartozik e cikk keretébe e tárgy bővebb fejtegetése, csakis ezen eszmére bátorokodtam felhívni t. olvasóim b. figyelmét.

Végül térjünk vissza kissé még a mészárosokhoz és pékekhez. Én még oly vevőt nem láttam, ki árujokkal meg lett volna elégedve és mégis mind ez ideig egy lépés sem lett tőle, hogy ez állapotok megváltoztathatók legyenek. Kétséget nem szenved, hogy addig is mig valami radikálisabb dolgot eszelünk ki, valamit tennünk kell. Nem is okoz ez valami nagy fejtörést, mert a dolog igen egyszerű. Nem kell egyebet tennünk, mint vagy 150 családnak összeállnunk és köteleznünk magunkat, hogy mind a 150-en egy és ugyanazon egyentől szerezzük be husszükletünket természetesen, ha olcsóbb árban és jobb minőségben fogja azt nekünk szállítani. Átlag egy havi husszükségletet 40 koronába véve fel családonként, 150 családnál ez havi 6000 korona fogyasztásnak felel meg, azt hiszem nem tévedek, hogy ha mi akárkinek havi 6000 kl.-nyi fogyasztót biztosítunk, az sokkal olcsóbb árban és sokkal jobb minőségben képes és fogja is az árut nekünk adni, mint a hogy most kapjuk. Magától értetődik, hogy a pékekkel is így kellene tennünk; nem 150, de 500 család szövetkezzék és lépjen szerződéses viszonyba egy pékkel, olyan, ki a tisztességes polgári haszon mellett tekintettel van vevői érdekére és izlésére is.

Ha csak ennyit tennénk saját érdekünkben és ez pedig nem sok, ennek is rövid időn belül meg volna a kívánt haszna, egyuttal meghoznánk az egészséges versenyt is. Ha többet egyelőre nem, de ennyit okvetlen meg kell tennünk saját jól felfogott érdekünkben; ha pedig a viszonyok ezentul sem változnának és mi még sem tennénk semmit, akkor nem marad egyéb hátra, mint egy koronás bélyeggel ellátott kérvényt intézni a pék, mészáros és hentes urakhoz, hogy legyenek szivesek áruik árát emelni és a jelenleginél még sokkal rosszabb minőségűt adni, mert egy kacagni való balek hadd állnak szemben; ha pedig ezt nem fognák tenni, akkor csufra még kislul, hogy egy kicsit ők is éhietlenek és túlhümanusak!

cs.

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ SZER.

1 üveg ára 60 fillér.

Kapható: HRABÉCZY KÁLMÁN drogériájában Sátoraljaujhely, Főter.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Kormánybiztos Zemplénvármegyében. Budapestben jól értesült körökben azt emlegetik, hogy Csáky Zénót 4-5 felvidéki törvényhatóság élére állítják, mint kormánybiztos. E törvényhatóságok Abauj, Borsod, Gömör és Zemplén volnának.

(Pályázók aljegyzői és szolgabírói állásokra. A Závody Elemér és Polányi Jenő lekötésével megüresedett V. aljegyzői, illetve szolgabírói állások elnyeréséért már megindultak a korteskedési mozgalmak. A pályázók között vannak eddig Gosztonyi István, Mizsák József és dr. Némethy Ándor közíg. gyakornokok kik közül az utóbbi jelenleg a sztropkói izr. anyakönyvi hamisítások vizsgálatához van Sztropkóra kirendelve.

JEGYZETEK a hétről.

Ujságíró sors.

E sorok írója szemtanuja volt a kassai merénylet után történetnek. A merényletnél — tiszta véletlenségből — nem volt jelen, de aztán ott volt a retentő eset minden fázisánál. Láta a feldühödött népet, az összevagdalt szerkesztőt, a szegény halálosan megsebesített nyomdászt s a garázda tisztecskéket, akik közül az egyiknek Bozicsnak szintén jókora sebesülése van. S egy páratlanul izgalmas nap után, mikor végre nyugovóra térhetett s elvonult előtte a véres nap minden eseménye, csüggedten mondta:

— Hát érdemes újságírónak lenni?

Ime, az újságíró a közönséget szenved, mert a közönség érdekében írja ki lapjában az igazságot. Azt az igazságot, melynek be kell világítania a kaszárnyák fala közé is. Elég sokáig voltak zárva ezek a falak, csak akkor nyitották ki őket, mikor vér és pénzáldozatunkat vitték a telhetetlen molochnak, a közös hadseregnek. Most már vértünkért, pénzünkért tudni akarjuk, mi történik a kaszárnyák falai között? S az újság utján tudjuk azt meg. Ha azonban az újság nem helyesen közelíti a katonai dolgokat, ami ilyen titkolódzás mellett igen természetes, akkor igazítsák helyre az illetékes katonai körök. Amint azt más hatóság teszi. De ne engedjék meg, hogy két pelyhes állu legényke vérbíróskodjon rajongóknál!

A Seress Imre élete igazán csak egy hajszálon függött. S tisztára közügyben tette kockára életét. De ki jutalmazza ezt a bátorságot, önfeláldozást? A közönség talán, melynek soraiban annyi ellensége van az újságírónak. Vagy talán a derék karszerek, akik minden lehető alkalommal polémiát provokálnak?

Bizony nehéz sors az újságíró sors. S aki 25 év óta viseli azt a sorsot, amint viseli Seress Imre, megérdemelné az arany medáliát és a nyugdíjat. De ezek ismeretlen fogalmak az újságíró életében. A telekkönyvi irnok el tudja érni mindkettőt, a kiszolgált altiszt is, az újságíró, a szerkesztő nem érheti el. Hiszen ő csak a közügyet szolgálja. S ezért Magyarországon még nem jár jutalom.

Angolok Magyarhonban.

Már körülbelül egy hete nagy angol társaság időzik Magyarországon. Most Kassán tartózkodnak, de valószínűleg Ujhelybe is átutaznak, mert Debrecen felé veszik utjukat.

Az angolokat Magyarországon felvette szívesen fogadták, a magyar vendégszeretet minden kedvességével elárasztja őket.

Helyesen és okosan van ez így. És praktikus is. Angol módon. Mert jól tudjuk, hogy ha ez a nagy társaság kedves emlékekkel távozik vissza a kódos Albionba s ott elmondja kellemes élményeit, globetrot-

ter nemzet fiait ezentúl csapatosan fogják felkeresni Magyarországot. S ha ők kezdik meg, akkor lesz csak igazán idegenforgalom. Az angolok óriási reklámot tudnak csinálni minden helynek. És nagyon rá fér szép Magyarországra, hogy az idegen forgalom fellendítésével egy kis jövedelemhez jusson.

HIREK.

Szerkesztőségünkben.

Sátoraljaihely, 1905. aug. 26.

Illó és köteles tisztelettel van szerencsénk n. t. olvasóközönségünknek bejelenteni ama gyökeres és alapos változást, mely a Zemplén kebelében a mai nappal beállott.

Es, amikor ezt tesszük, tudatában e változások fontosságának: kötelességünknek tartjuk olvasóinkat legkimerítőbben tájékoztatni az okokról, melyek e változást előidézték.

Pénteken, f. hó 25-én délelőtt a Zemplén szerkesztősége, kiadói hivatali és szerkesztői egységével egyetemesen tisztelt a lap felelős szerkesztőjénél, úgyis mint kiadótulajdonosánál s a küldöttség nevében a lapunk szerkesztője hozzá a következő beszédet intézte:

Szerkesztő: Igen tisztelt uram! Nekem jutott ama kiváló szerenese, hogy e diszes küldöttséget ide vezetvén, annak érzelmeit, mely egy előleges értekezletünk határozatából folyik — előadhassam és tolmácsolhassam. Meghatva teszem ezt, érezvén a vállaimra omló nagy kötelesség súlyát épenugy, mint a szerencsét, hogy e diszes testületnek szószólója lehetek. A legmélyebb sajnálattal kell bejelentem, hogy a Zemplén szerkesztősége, kiadói hivatali és szerkesztői egysége kénytelen lesz megválni e laptól, kiadói hivatalától és nyomdától, ha igen tisztelt uram akkor, mikor előttünk a kassai brutális vérengzés óvintó példája áll, nem ad biztositékot arra nézve, hogy e helyen és a jelen körülmények között életünk, testi épségünk biztosítva lesz. És ha szabad kívánalmainkat interpellációba foglalnom: felteszem azt így:

„Méltóztatott e gondoskodni arról, hogy e testületet a kassai esethez hasonló inzultusok ne érhessek s a felelősségterhes munkát, melyet a közjó és közérdek céljait szolgálón végezzük, hasonló vakmerően brutális és aljas támadás ne zavarhassa?”

Ha eddig és ezután nem sziveskedik gondoskodni erről: fájdalommal bár, de testi épségünk érdekében távozásunkat kell bejelentenünk, ha pedig erre garanciákat kapunk, igérjük, hogy fokozott munkával igyekszünk elismerését kiérdemelni, áldozatkészségét meghálálni. Eljen! (Általános, lelkes eljenzés, a szónok szerkesztőt legmelegebben üdvözlök.)

A Zemplén felelős szerkesztőkiadótulajdonosa erre a következő beszédet mondotta:

Felelős szerkesztő: Igen tisztelt uraim! Azt hiszem, hogy önök tudatában vannak amaz állandó törekvésnek: hogy a Zemplén működésében állandó harmóniára töreksem, minek eddig is — azt hiszem szerénytelenül — az egész armádia inzultusa esetén is meg fogják védelmezni, s így most már kívánalmakra, melyet előtetem a szerkesztő ur szíves volt tolmácsolni nem tervekkel, de kész tényekkel állok elve. (Általános helyeslés.)

Intézkedéseim a következők:

1.) A szerkesztőség, kiadói hivatal

és szerkesztői egységére 6 tagú testőrséget létesítettem. A testőrség fejevé Cyganievics Zbysko urat, tagjává Tom Beling, Sómakóff, Misbach, Jankovszky s Nagy Károly urakat neveztem ki. (Kitoró, lelkes eljenzés.)

2. Védelmi és elégtételadó bizottságot szerveztem, melynek fejevé Diavoló Scamparelli olasz bravó s vivó világ bajnok urat neveztem ki.

3. A személyzet részére tűz, víz, kard és golyó áthatlan ketrecekkel rendeltem (Kornstein Ignáz cég, Főutca.) melyekben a személyzet bátran dolgozhatik. (Eljen.)

4. Minden tag részére 9 milliméter átmérőjű 12-es forgópisztolyt szereztem be, azonkívül a helyiségek ajtajait uehatius ágyakkal s angol golyószorókkal láttam el.

5. A személyzet minden tagjának életét, külön külön bebiztosítani óhajtván, országos akciót szerveztem egy biztosító társaság létesítésére, mivel a jelenleg már működő biztosító társaságok a biztositást elvállalni nem akarják. (Szünni nem akaró taps.)

6. A localitásunkat vészharanggal szereltem fel, mely hála a modern technika vívmányainak, még az ujhelyi rendőrséget is képes lesz tetekre serkenteni.

7. Esetleges megsérülés esetén ingyen orvosi kezelést és gyógyszeres eszközöltem ki.

Szerkesztő: Az elmondottak után hivatottnak érzem magamat — megköszönve felelős szerkesztőnk és kiadótulajdonosunk áldozatkészségét és gondoskodását — annak kimondására, hogy a Zemplén kötelékébe megmaradunk s körlevelet intézünk a többi lapok szerkesztőségéhez és kiadói hivatalához az analóg intézkedések megtételére. (Általános helyeslés. Eljen és taps.)

Nem marad tehát más hátra, mint közönségünk figyelmét ezen ujtitásra felhiva kijelenteni, hogy szerkesztőségünkben e fontos ujítás a mai nevezetes nappal életbe lépett. — Erről pedig kezeskedik: —th.

— Lajos napja. Tegnap, f. hó 25-én volt Lajos napja. Es e napon minden igaz érzésű magyar ember rá gondolt arra a feledhetetlen, örök emlékeztető Lajosra is, a kinek nevét kell, hogy áldva vegye ajkára minden magyar ember. Kossuth Lajos nevenapjának évfordulóján ugyan nem rendeztek Sátoraljaihelyben emlékünnepet, de azért bizonyonyal nem találkozott közöttünk senki, a kinek e nap ne juttatta volna eszébe Kossuth Lajost. Sa magyar szivekből e napon nagyon sok sóhajtás szállt az ő dicsőséges emlékezeté felé, mely teljes nagyságában és fényességében ragyogjon minden időnkig, míg e hazában az utolsó magyar érzésű szív dobog.

— Személyi hírek. Dókus Gyula Zemplénvármegye alispánja ma, f. hó 26-án este tér vissza Otátrafűredről, hol szabadságát töltötte s f. hó 28-án átveszi hivatala vezetését. — Dr. Chudovszky Mór, az „Erzsébet kórház” igazgató-főorvosa a magyar orvosok és természetvizsgálók vándor gyűlésére Szegedre utazott.

— Fischer-Colbrie Ágoston bérnakörutja. Fischer-Colbrie Ágoston kassai koadjutor-püspök — mint értesülünk — Zemplénvármegye felsővidékén e hónap végén bérnakörutat végez. A kassai püspök-koadjutor e hónap 31-én, esütörtökön érkezik Sztropkóra, ahol a püspököt a papság és Malonyay Tamás, a sztropkói járás főszolgabírája fogja fogadni. A megérkezés napján este nagyszabású fáklyásmenetet rendeznek az illusztris

főpapi vendég tiszteletére, melyen az üdvözlő beszédet Ungváry Ede sztropkói postamester fogja mondani. A püspök Sztropkóról körutra indul s átmegy Nagydobrára, Jánosvölgyre, Varannóra, Sókutra s ezenkívül is átrándul egypár nagyobb felvidéki városba.

— Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Szörényi Jenőt a sátoraljaihelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes pénzügyi számtisztvé nevezte ki. — A m. kir. földmívelésügyi miniszter Szeszlér Ödön sátoraljaihelyi napidíjas mérnököt kir. segédmérnöké nevezte ki.

— Boruth Elemér halálának 19. évfordulója. Ma, folyó hó 26-án van 19-edik évfordulója annak a napnak, melyben Boruth Elemér a Zemplén megalapítója s szerkesztője tevékeny és áldásdus életét befejezte. S mikor e napról kegyeletteljesen emlékszünk meg s gondolatunk körülengeli emlékeztető, nem áldozhatunk neki méltóbb megemlékezéssel, minthogy közöljük dr. Perényi József főmunkatársunk Boruth Elemér működését méltató tanulmányának a Zemplén alapítására vonatkozó s Boruth Elemér, mint szerkesztőt méltató részletét: „A nagy anyagi áldozatokkal megindított lap a Hegyalja cím alatt 1870. szeptember hó 27-éig jelent meg. Nehány napi szünetelés után 1870. október hó 4-től Zemplén cím alatt, mint vegyes tartalmu hetilap ismeretes, mint ilyennek volt szerkesztő-tulajdonosa egészen haláláig. Boruth nem kimélt sem időt, sem munkát, sem költséget. Messzeágazó ismerettségénél fogva csakhamar tekintélyes munkatársak soroztak melléje. Közük találjuk nemesak a vidéki, de a fővárosi sajtó nem egy kiváló alakját. Maga Boruth szellemes és ötletes tárcacikkeivel, pompás költeményeivel, köz- és helyiérdekű vezércikkeivel, felszólalásaival mindig élénk érdeklődést keltett. Boruth nem vesztegette a szót hiába. Mindig volt mondanivalója és ezt kellő formában tette. Mint szerkesztő került minden, ami egyesek személyét sértette volna. A személyi becsület előtte szent és sérthetetlen. A társadalmi élet fonákosságait, félszégeit, a kisvárosi kupaktanács ügyetlenségét, késedelmességét hol deris humorral, hol esipősebb szatírával ostorozza. Mindig a közérdek harcosa. Küzd a kultura haladásáért, a zemplénvármegyei történeti emlékek iránt a legnagyobb kegyelettel viseltetik, értesíti közönségét az akkori művészeti állapotokról, elhunyt vármegyei nagyjaink emlékének méltó kegyelettel áldozik. Rajong és lelkesedik mindenért, ami megyéjének és városának erkölcsi és anyagi érdekeit előmozdithatná. Ily uton-módon férközik lassankint az ujhelyi közönség szívéhez, így nyeri meg a műveltebb körökét egészséges eszméinek s így lesz ő csakhamar minden kulturális és humanus mozgalomnak központjává. A vállalat életrevalóságát mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a lap ma már harmincötödik évfolyamában jár és Zemplénvármegye legtekintélyesebb organumává lett, nyomdája pedig a legtekintélyesebben felszerelték közé tartozik.”

— A kánikula vége. Folyó hó 24-én éjjel a nap a szücsillagzat jegyébe lépett, ami más szóval annyit jelent, hogy a kánikula véget ért. Hőség dolgában az idei nyár ugyan csak kitett magáért. A nyár nagyobbik felében nagybőrra tropikus meleget jelzett a hőmérő, ami sokat ártott egyes vetéseknek, a szőlőnek, különösen pedig a kukoricának. De az emberiség is régen szenvedett annyit a melegtől, mint az idén és szokatlanul nagy számban fordultak elő napszúrás esetek. Most már az idő néhány nap óta borus és a levegő meglehetősen lehült.

— **Huszárok Ujhelyben.** A szatmári ezred után még e hó folyamán a Nyiregyházi állomásozó m. kir. kassai honvédszázadnak egy százada fog Sátoraljujhelyen keresztül a hadgyakorlatok színhelyére vonulni. A honvéd-huszárezred kedden, aug. hó 29-én érkezik városunkba.

— **Klein Lipót meghalt!** Ma délelőtt távirati tudósításban tudatták lapunkkal, hogy Klein Lipót, a kassai vérengzés egyik áldozata: — meghalt. A hőselektől szedő áldozatának esett tehát a felháborító vérengzésnek s a két éretlen hadnagy dicsőséges tette be van koronázva. Klein Lipótot f. hó 25-én megoperálták. Az operációnál dr. Fischer Aladár budapesti, dr. Chadovszky Mór sátoraljujhelyi s dr. Senka, dr. Huszka, dr. Akos, dr. Wandrucsek s dr. Grün kassai orvosok működtek közre. Az operáció jól is sikerült, azonban a kifejlődött hashártyagyulladás végre is megölte a szegény Klein Lipótot. A szerencsétlen véget ért áldozat halálával az egész ország közvéleménye még fokozott felháborodással fordul a két „hős“ felé, a kik nem tartották méltatlannak tisztí kardbojtujukhoz fegyveresen támadni meg fegyvertelen embert. Bozies és Sartory hadnagyok ellen egyébként az ország minden részéből tömegesen érkeznek a legsértőbb hangu levelek, melyekkel arra akarják bírni a két hőselektől hadnagyot, hogy ne védtelen embe- rekkel, de fegyveres ellenfelekkel szemben mutassák meg bátorságukat. Klein Lipót halálhírének vételével Sátoraljujhelyben f. hó 29-án d. u. 2 órakor a sátoraljujhelyi könyvnyomdászok értekezletet tartottak, a melyen határozatilag kimondták, hogy az elhunyt özvegyéhez részvét irat intéztesék, melyet küldöttségileg adnak át, koszorút helyeznek a ravatalra, s testületileg vesznek részt a temetésen. Az értekezlet a koszorúnak ravatalra való helyezésével, valamint a részvétirat átnyújtásával Werner Miksát, a Zemplén-nyomda vezetőjét bízta meg. A díszes koszoru lila színű szalagján a következő felírás lesz: „A sajtószabadság áldozatának, — sátoraljujhelyi szaktársai.“

— **A távozó honvédek.** A 12-ik honvédszázadot öt napi ittléte után folyó hó 28-án, hétfőn reggel 6 órakor hagyja el városunkat és Gálszécs felé, a hadgyakorlatok színhelyére vonul.

— **Nyilvános távbeszélő állomás Ujhelyben.** Öröndetesen szereztünk tudomást arról, hogy Sátoraljujhelyben a posta hivatalban nyilvános távbeszélő állomás rendeztetett be, melyen az ország összes távbeszélő központjaihoz csatlakozó előfizetőkkel lehet beszélni. Így tehát városunk is bele van esatolva az országos telefon hálózatba s művelt közönségünk kellőképp is fogja méltányolni emez újítást, mely addig is, míg a localis telefonhálózat megvalósul — vivmányának mondható. Különösen városunk kereskedő világára fontos emez újítás, mely ezután szinte hihetetlennek fogja tartani, hogy telefon nélkül is el tudott mindedig lenni. Kétségtelen, hogy a modern technika eme, már nélkülözhetetlen vivmánya városunkban is megtalálja létjogosultságát s hivatalva van fejlődésének előmozdítására. A sátoraljujhelyi postafőnökség egyébként a következő hivatalos átiratban tudatta szerkesztőségünkkel a nagy horderejű újítás életbeléptetését: A „Zemplén“ tekintetes szerkesztőségének Sátoraljujhely. Tisztelettel értesítem, hogy a vezetésem alatt álló hivatalban berendezett távbeszélő központ a belföldi helyközi forgalomba bevonva folyó hó 24-én a forgalomnak átadott. Az itteni nyilvános távbeszélő állomásról az ország összes távbeszélő központjaihoz csatlakozó előfizetőkkel lehet beszélni. A közönséges beszélgetés díja 3 percnként: 2 korona, a sürgős beszélgetés díja

3 percnként: 6 korona. A perbenyiki környékbeli távbeszélő központ előfizetőivel váltott beszélgetések díja pedig 5 percnként: 1 korona. Tisztelettel felkérem a tekintetes szerkesztőséget sziveskedjék a modern technika ezen vivmányának életbeléptetéséről, mely városunk kereskedelmét és fejlődését mindenestre nagyban elősegíteni lesz hivatalva, becses lapjában városunk közönségét értesíteni. Sátoraljujhely, 1905. augusztus 24. Rosznák Gyula, főnök, hivatalvezető.

— **Képkiallítás.** Egy fiatal festőművész óhajta eddigi haladásának eredményét szülővárosa közönségével megismertetni s e célból a helybeli ev. ref. egyház tanástermében képkiallítást rendez. A kezdő művész ifj. Juhász Jenő, kinek produktumait alkalmunk volt megtekinteni s bizvást mondhatjuk, hogy sok gyönyörűséget fog szerezni a művészet iránt érdeklődő látogatóknak. A kiállítás folyó 29-én d. u. 2 órakor nyílik meg s 4—5 napig tart reggel 10—12 és délután 2—6 óráig. A belépti-jegy ára 50 fillér.

— **Elfogott betörő.** F. hó 24-én éjjel betörők jártak a róm. kath. templom körüli boltok padlásain, akik közül az egyiket sikerült a rendőrségnek elfognia. A betörő-tolvaj Konitovszky Szaniszló zsernovai galíciai származású fiatal ember, aki — mint elfogatása után bevallotta — egy Galiciában fekvő gyalogezredtől szökött meg nemrég és több társával f. hó 24-én együtt mulatott Wind Dávid Széchenyi-téri koresmájában. Már éjjel felé járt az idő, amikor a koresmáros és neje arra lettek figyelmesek, hogy valaki kapparja a ház padlását. Hosszabb megfigyelés után rájöttek, hogy a padlásan idegen ember jár, aki valószínűleg a szobába akar bejutni. Rögtön figyelmeztették a közelben lakókat, akik az esetet a rendőrség tudomására hozták. Rövid kutatás után az egyik rendőr csakhamar elfogta a padlásra a betörőt, aki javában dolgozott a padlás átfurásán és nem is sejtette, hogy oda lenn a szobában ösmerek szándékát. A betörő-tolvaj minden ellenszegülés nélkül megadta magát és be is vallotta tettét, melyet azért követett el, mert a sok nélkülözés kényszerítette rá. Érdekes, hogy a betörő előbb a ház kéményének tetjét szedte le, majd a kémény nyílásán leereszkedett és a padlásig érve, a kémény oldalán olyan lyukat vájt, melyen keresztül a padlásra jutott, ahol addig furt volna, míg a kívánt helyre a szobába nem jut. A betörő — mint vallotta — nem is Windt koresmájába vagy lakására, hanem a szomszédos Glanczféle lisztkereskedésbe akart jutni.

— **Uj szálloda.** A Főtérei Reichard-féle házat, melyet nemrég Alexander Manó helybeli vaskereskedő vásárolt meg, jelenlegi tulajdonosa egy emeletes házra építteti. Az új, nagyságára nézve is impozáns épület — mint értesülünk — nem bérház, hanem egy teljesen új berendezésű, modern szálloda lesz, melynek építéséhez a jövő tavasszal már hozzá fognak.

— **Alaptőke felemelés.** A vármegyében oly jó hírnévnek örvendő nagymihályi kereskedelmi és hitelbank részvénytársaság alaptőkéjét 200 000 koronával felemeli. Az igazgatóság erre vonatkozó javaslata az 1905. évi rendes közgyűlés elé fog beterjesztetni.

— **Uj cigány zenekar.** Jónás Jancsi a közkezdelt cigány primás Thurzófűred fürdőből már visszaérkezett s új zenekart alakítva ezután Sátoraljujhelyben fog letelepedni. Ujjonnan szervezett bandájával, melyet szükséghez képest bővíteni fog, már közmegelegedésre játszott is egy pár helybeli mulatóhelyen.

— **Ujtítás a postán.** Vörös László kereskedelemügyi miniszter új rendeletet adott ki az ajánlott levelek és

esomagok felvételének egyszerűsítésére. Eddig az ajánlott leveleket és csomagokat a felvételénél először felvevő könyvbe vezették be s aztán reladó-vevényt állítottak ki róla. Az új rendelet szerint ezt az eljárást másoló papírossal végzik, s a másolatot, mint feladó vevényt kiadják a feladónak. Ez az eljárást rendkívül gyorsítja s egyrészt a közönséget kíméli meg a hosszas várakozástól, másrészt a tisztviselőknek okoz könnyebbséget. A rendelet szept. hó 1-én lép életbe.

— **Egy vagy két uri leánygyermek ellátásra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.**

— **Óriási versengés** folyik a különféle különlegességek között, melyek idegesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen ajánlatnak. Nem esodálkozunk, ha ezen bajok ellen leginkább a Herkules-sört használják ujabban, mert e kitűnő malátatápsör hatásos hizlaló is; gyengélkedőknél, lábadozóknál kiváló erősítő és amellet nagyszerű asztali ital. Nagyon ajánlatos naponkint inni anyáknak, kik szoptatnak, mert az anyatejet szaporítja. Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. Nagyan: Herkules-söröződe, Budapest, VII, Bethlen-tér 3. Saját érdekében igyék tehát a közönség legnagyobb része Herkules sört!

SZÍNHÁZ.

** **Szerződötetés.** Komjáthy János színigazgató Babotay Nariskát, a Rákosi Szidi színésziskolájának végzett növendékét társulatához szerződötette. Az új tag szerződése már a Kassán tartandó téli színiszezonra is érvényes.

** **Szabadhegyi Aladár szintársulata,** mely jó erővel van szervezve, jelenleg Gálszécsen játszik a közönség dicsérendő érdeklődése mellett. Az ambiciózus igazgató a legujabb darabokat hozza színre. A társulat Gálszécsen f. hó 29-én tartja utolsó előadását, melynek jövedelméből egy részt a tőketerelési tüzkárosultak segélyezésére fog fordítani. Emz elhatározása dicséretre méltó annál is inkább, mert Szabadhegyi Aladár bizony sok áldozatot hoz különben is társulatának fentartására. Utolsó előadásul a „Nappogyatkozás“ kerül színre. A társulat jobb erői közzé tartoznak Szabadhegyi, Kovács Sándor, Képes Laura, Hajagos Károly, Erdélyi Anna stb.

TANÜGY.

— **Tanítóképző értesítője.** Megjelent a sárospataki főiskola és az ottani állami tanítóképző intézet Ertesítője az 1904/5. tanévről. Az előbbi dr. Székely György akadémiai és dr. Rácz Lajos főgimnáziumi igazgatók, az utóbbit Hodossy Béla igazgató szerkesztette a tanári kar közreműködésével. Alkalmilag mindkettőt ismertetni fogjuk.

— **Pályázat tanítói állásra.** Állami iskolához helyettes tanítóként alkalmaztatik oklevéllel bíró tanítójelölt. Az állást elfoglalni kívánó jelentkezők a hivatalos órák alatt Zemplénvármegye kir. tanfelügyelőségénél. (Férfi tanító szükséges.)

— **Beiratások a Karolineumban.** A szatmári irlalmas nővérek vezetése alatt álló sátoraljujhelyi Karolineum zárda leány iskolában a beiratások szept. hó 1-én veszik kezdetüket és tartanak szept. 7-ig, d. e. 9—11-ig, d. u. 3—5-ig. Szeptember 9-én „Veni sancté,“ iskolai törvények fölolvása, felvételi és javító vizsgálatok. Szept. 12-én rendes előadások kezdete. Az intézetben belnövelde (internatus) is van, hol a vidéki gyermekek gondozása, nevelése eszközletik a legnagyobb buzgósággal és odaadással. Szükséges felvilágosítást szivesen nyujt az intézet főnökneje.

— **Ertesítés.** A sárospataki ev. ref. főiskolában a jövő 1905—1906-ik iskolai év szeptember 1-én kezdődik. A főgimnáziumban (melynek I. II. és V. osztálya párhuzamos) a javító-, pótló- és magánvizsgálatok szept. 1—2 napján, a fölvételek, beiratkozások szeptember 3—5-ig fognak végbemenni és pedig 3—4-ikén a prot. vallásuakra nézve, 5-én a más vallásuakra nézve, amennyiben azt a létszám megengedi. A tanítások 6-án megkezdődnek. — Theol- és jogakadémian az előadásokra való jelentkezés határideje szeptember 8 és 9-ike. A theol. jogakadémian a tandij egész évre 18 kor. A jogakadémian a prot. vallásuak egész évre tandij és egyéb címeken 64 koronát, a nem protestánsok 86 koronát fizetnek. Szeptember elején nyílik meg a főiskolai internatus, melyben a főiskola növendékei (gimn. tanulók és akadémiai hallgatók egyaránt) évi 500 koronáért kapnak teljes ellátást. Tudakozódásokra készséggel ad felvilágosítást ugy a főgimn., mint az akad. igazgató: dr. Rácz Lajos akadémiai és közgazgató dr. Meczner Sándor.

— **A sátoraljujhelyi statusquo izr. iskolában** a beiratások augusztus 27—31 napjára lesznek a hitk. irodában. Az előadás szeptember 3-án kezdődik. Tandij elengedésért való folyamodványokat aug. 27. és 28. napjain kell benyujtani. Az I. és II. leányosztályba ingyenes tanulók helyszüke miatt fel nem vétetnek. Mivel az izr. főünnepek miatt október hónapban kevés napokon lesz előadás, nehogy a gyermekek a szeptember hónapot elveszítsék a beiratási határidő pontos megtartása igy tehát nemcsak az iskolai rend, hanem a szülők érdekében is van.

— **Iskolai beiratások.** Keresk. tanonciskolában a beiratások aug. 28 szept. 1-ig a délutáni órákban 3—5 eszközöltetnek. Felkéretnek az igen tisztelt kereskedő főnök urak, hogy tanulóikat a kitűzött időben irassák be annyival inkább, mert a rendes tanítás szept. 3-án veszi kezdetét és az addig be nem irt tanulók mint mulasztók az iparhatósághoz hivatalosan fel lesznek jelentve.

KÖZGAZDASÁG.

* **Szilágyi Diskant,** miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legujabb „Villám“ centrifugalis bogyzó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth“ „Kincsem“ és „Hegyalja“ borsajtók nem különben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy „kettős kosaru“ sajtók, a melyeknél a régi világ fából készített prése genialisan egyesítve van a modern technika vivmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennél fogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, zamátját nem befolyásolja. A törkölt sem kell öszszevagdalni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, 1902. évi egri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

I. Sz. á. Helyben. Cikket írtnnk róla. D. Gy. Helyben. Köszönjük. Legközelebb jönni fog. Érdeklődő. Helyben. Már hat hónap elteltével elévül. sz. Szerencs. Ha lehetséges lesz, megbeszéljük vele a dolgot a kívánt irányban. Nem közölhető: Uj párt. (cikk.)

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

Éhler Gyula.

Egyszeri átsimítás

Schicht-szappannal

(Szarvas vagy kulcsszappan)

pótol

Kétszeri átsimítást

közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

BÁLINT IMRE építész

ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZO

Sátoraljaihely, Kossuth-utca 197. szám.

FOGLALKOZIK:

lakóházak, gazdasági épületek építésével, tervezésével, művezetésével s elvállal az építkezéshez tartozó bármely munkálatokat.

Bérbe adó

a Csapó Lajos házában 4 szoba, veranda és mellékhelyiségekből álló földszinti lakás, f. év november hó 1-től.

MOLNÁR és PINTÉR

Budapest, V., Lipót-körút 13.

Vezérképviselete a világhírű Bächtold-Traul-féle Benzinmotor-Lo-comobil és

szivógáz-generator motorainak

Legolcsóbb jelenkori üzem óra-lóerőnkénti üzemköltség 0,8—2 fillérig garántálva. — Legnagyobb biztonság. Teljesen veszélytelen. — Hatósági engedély szükséges. Azonnal üzembe vehető és leállítható, gépész-fűtő felesleges. Költségvetés, árjegyzék bérmentve.

Ügynökök kerestetnek és jól díjaztatnak

Bővebbet Molnár és Pintér cégénél.

Budapest, V., Lipót-körút 13.

Utazó-pénzbeszedő

kerestetnek csekély óvadékkal. Ajánlatok a Singer Co. varrógép részvénytársasághoz Kassára intézendők.

Eladó

őbb rendbeli hirneves készítményü

Zongora és Pianinó

esetleg részletfizetésre is. Ócska zongorák ujjakkal cserébe vétetnek.

Üdvardi Szaniszlónál

S.-A.-Ujhelyben.

Globin

a legjobb és legfinomabb czipőlisztfőszter

Tanulóul

felvétetik egy jó házból való fiu Bánóczy Kálmán sütődjében. Sátoraljaihelyben.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy föld-birtokokra és Sátoraljaihelyben lévő házakra 10—75 évig terjedő

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk és régibb kölcsönöket olcsóbbakra átváltoztatunk.

Zempléni kereshedelmi, ipar, termény és hitelbank Sátoraljaihelyben.

Használt,

de jó karban levő régi

előltöltő fegyverek

kerestetnek, megvételre ajánlatok Kincsesy Péter sátoraljaihelyi hegyközségi elnökhöz intézendők.

Tk. 6593/1905. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A varannói kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a gálszécsi takarékos és hitelpénztár végrehajtatónak, dr. Fried Lajosné szül. Reisz Terézia végrehajtást szenvedő elleni 352 kor. 77 fill. hátrálékos tökéltetés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljaihelyi kir. törvényszék területén levő Sátoraljaihely rend. tan. város határában fekvő, a sátoraljaihelyi 1712. sz. tjkvben A. + 1. sor sz. a. foglalt dr. Fried Lajosné szül. Reisz Terézia tulajdonul írott a Kisköveshegyen fekvő és az 1896. V. t.-cz. alapján felvett 2800 frtnyi kölcsönrel terhelt 2990 hrsz. szőlő és borházra 250 koronában, továbbá a sátoraljaihelyi 1727 sz. tjkvben A. + 1. sor sz. a. foglalt dr. Fried Lajosné szül. Reisz Terézia tulajdonul írott, a Kisköveshegyen fekvő 2989. hrsz. szőlő és borházra az árverést 2000 koronában ennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi szept. hó 16-ik (tizenhatodik) napjának déli 9 órákor ezen kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsártnak 10%-át, vagyis 25 kor. és 200 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságról előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sátoraljaihelyben, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1905. évi aug. hó 9.

Wieland, kir. tszéki bíró.

„SUDIN“

azonnal megszünteti a **kéz- és lábizzadást**, elmúlasztja a **fa-gyási daganatot**, leválasztja a **tyukszemet**.

Kapható:

Malártsik György utóda fűszer- és csemege üzletében.

Cimbalom

Schunda-féle, pedálos, kettős hangszekevényel eladó. Cim a kiadóhivatalban.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a leg-rövidebb idő alatt közvettem.

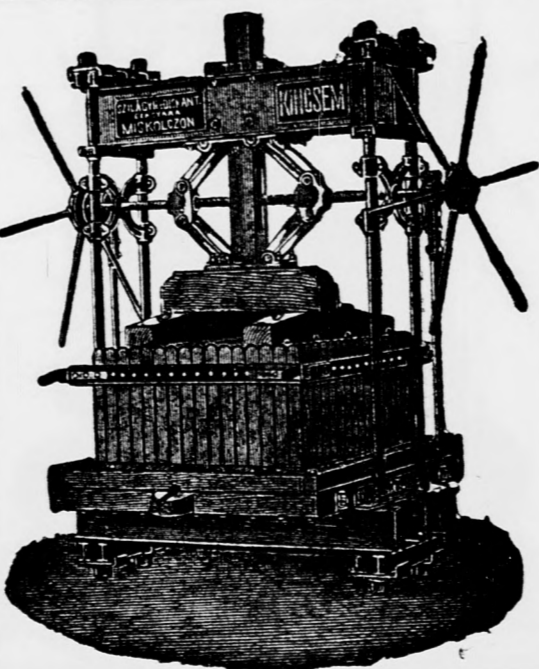
Jó hírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.

Sauhely, Korona-u.

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony: I-só díj, aranyérem.

1902. borászati kiállítás, Eger: I. díj, diszoklevél és aranyérem.

1901. temesvári kiállítás: I. díj, diszoklevél.

Arjegyzék ingyen.

BORSAJTÓK

Legujabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“, „Mabille“ és „Aczélorsós“ a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerű

Rákóczi kettős kosaru sajtók nagyüzemű préseléshez.

FŐELŐNYE:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfelfejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szóllózuzók és bogyzók!

„Villám“ legujabb centrifugális bogyzó és szüzogépek.

SZILÁGYI és DISKANT GÉPGYÁRA, MISKOLCZON.

Kereskedők és iparosok b. figyelmébe!

H I R D E T É S E K

a jövő 1906. évre szóló huszonharmadik évfolyamot elért

ZEMPLEN NAPTÁR

számára

felvétetnek kiadóhivatalunkban, Fő tér 9. sz.

Tavaszi és nyári szezonra!

ajánlom gőzre berendezett

évek óta jóhírnévként örvendő férfi-, női-, gyermek-ruha és mindennemű vegyi ruhatisztító-intézetemet,

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermek-ruhaneműeket tisztításra, u. m. utcai, béli és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket bontás nélkül.

Festésre elvállalok mindenféle női- és férfi-ruhaneműeket bontás nélkül, bárminő divatos színek megfestésére.

Ajánlom **guvrirozó gépemet** a n. é. hölgyközönségnek szíves figyelmébe. Guvrirozni elvállalok mindenféle szöveteket, selymet, moll, batiszt és kreppet egész 150 centiméter hosszúságig.

Csipke-függönyök a legnagyobb gonddal tisztítatnak és gőzhengeren vasaltatnak.

Hímzett kézimunkák is a legolesóbban tisztítatnak.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlván maradtam

Mély tisztelettel

Rakovszky Sándor,

Sátoraljaujhely, Beresényi-utca, saját házában.
A megyeház háta megett, a fogbázzal szemben

BUTORGYÁR!

MAJOROS GYULA
asztalos mester.

Első zemplénmegyei gőzerőre berendezett asztalos műhely

Raktár: **Sátoraljaujhely.** Csörgői-ut 737.
Gyár: (saját ház)

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy gőzerőre berendezett

butor-gyáramban

a kor igényeinek teljesen megfelelő butorokat gyártok. Raktáron tartok háló, ebédlő, szalon és uri szoba berendezéseket. Bárminemű asztalos munkát a legrövidebb idő alatt készítek.

Kérem a nagyérdemű közönség b. pártfogását

kiváló tisztelettel

Majoros Gyula,
asztalos mester.

Gyümölcs és szőlő sajtók

„HERCULES“ folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályozóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

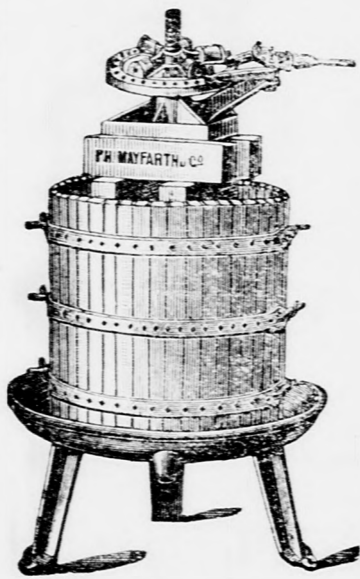
Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

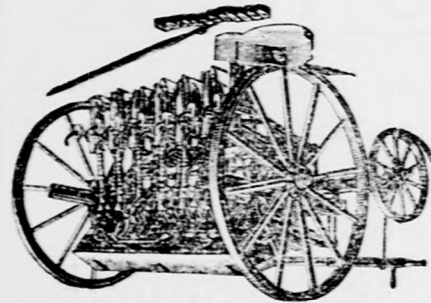
Szőlő és gyümölcs őrők, aszaló készülékek gyümölcs és fozelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozógépek, legújabb szerkezetű szabadalmazott önműködő „SYPHONIA“ fa és szőlővessző permetezők, a szegyes és tormányes valamint a vértető kiirtására: szőlő ekék.

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és Társa

„Agricola“ (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolesóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalma-prések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntődék és ekegyárak

BÉCS, II 1 Taborstrasse 71.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

MEGYEI ÁLTALÁNOS BANK

részvény társaság

SÁTORALJAUJHELY (a járásbirósággal szemben.)

200.000 korona teljesen befizetett alaptőkével.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzálog-kölcsönöket.

Folyó számla hitelt és óvadékot nyújt kedvező feltétellel.

==== Eszközöl 10-től 70 évig terjedő ====

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

és elvállal minden a bank szakba vágó megbízást

AZ IGAZGATÓSÁG.

Sátoralja-Ujhely nyomtatott a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetében.